

Asia: VN/28373/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 2 ja 3 luvun muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sosiaali- ja terveysministeriön luonnosta hallituksen esitykseksi sairausvakuutuslain 2 ja 3 lukujen muuttamisesta voidaan pitää erittäin perusteltuna silmätautien osalta. Luonnos huomioi silmätautien erityisaseman terveydenhuollossa, mikä on tärkeää erityisesti seuraavista syistä:

1. Yleislääkärien rajoitteet taittovirheiden määrittämisessä ja näkökyvyn tutkimisessa: Yleislääkäreillä ei ole koulutuksensa eikä käytössään olevien tutkimusvälineiden avulla mahdollisuutta määrittää tarkasti tutkittavan taittovirhettä tai parhaan lasikorjauksen avulla saavutettavaa näkökykyä. Tämä on välttämätöntä esimerkiksi silloin, kun määritetään näkövammaiselle tai näköongelmaiselle potilaalle ajantasaista alentuneeseen näkökykyyn perustuvaa haitta-astetta ja haittaluokkaa, jotka ovat heille välttämättömiä haettaessa oikeutta esimerkiksi tarvittaviin apuvälineisiin, näönkäytönohjaukseen ja sopeutumisvalmennukseen. Vastaavalla tavalla esimerkiksi vammaispalveluihin ja Kelan etuuksiin vaadittavissa todistuksissa, kuten B- ja C-todistuksissa, tai vakuutusasioihin liittyvissä E-todistuksissa, tarvitaan tarkkaa näkökyvyn määrittämistä. Yleislääkäriin puoleen kääntyminen näissä asioissa pelkästään lähetteen saamiseksi aiheuttaisi tarpeettomia kustannuksia ja työtaakkaa terveydenhuoltojärjestelmälle sekä kohtuutonta viivästymistä potilaille. Se aiheuttaisi myös näkövammaisille ihmisille tilanteen, jossa heille välttämättömien palvelujen saanti viivästyisi, mikä vaikuttaa negatiivisesti arjen sujumiseen.
2. Silmäsauroksien hoitoon liittyvät haasteet: Silmäsauroksien, kuten verkkokalvon keskeisen osan ikärappeuman, glaukooman tai perinnöllisten verkkokalvosauruksien, hoito ja diagnosointi edellyttävät erikoistuneita diagnostisia laitteita, joita yleislääkäreillä ei ole käytettävänä. Heillä ei ole myöskään riittävää koulutusta näiden sauroksien hoitamiseksi. Yleislääkäriin on pääosin näistä syistä mahdotonta diagnosoida ja hoitaa yleisimpiä näköä uhkaavia silmäsauroksia, kuten verkkokalvon keskeisen osan ikärappeumaa, glaukoomaa tai perinnöllisiä verkkokalvosauruksia, jotka ovat merkittävimpiä näkövammaisuutta aiheuttavia sauroksia Suomessa. Lähetteen hakeminen yleislääkäriin vastaanotolta pelkästään erikoislääkäriin tutkimuksia varten aiheuttaisi

tarpeetonta viivytystä sekä turhia kustannuksia ja rasitusta terveydenhuoltojärjestelmälle. Se olisi myös merkittävä näkökyvyn menettämisen riski, nopeasti etenevien sairauksien kuten kostean ikärappeuman osalta.

Näistä syistä silmätautien erityisaseman huomioiminen luonnoksessa on erittäin perusteltua ja välttämätöntä. Esitys parantaa perusterveydenhuollon saatavuutta, vähentää hoitonoja ja edistää tarkoituksenmukaista työnjakoa julkisen ja yksityisen terveydenhuollon välillä. Edellä esitetyn perusteella on tärkeää, että silmätautien erikoislääkärin vastaanotokäynnit säilyvät korvattavina ilman lähetettä. Näkövammaisten liitto kannattaa 3 luvun hoito- ja tutkimuskorvaukset lääkärin antamaa hoitoa käsittelevän 1 §:n 3 momentin sisältöä. Aikajakso kahdesti kalenterivuodessa on myös kannatettava.

Lisätietoja

Näkövammarekisterin vastaava lääkäri, LKT, silmätautien erikoislääkäri Hannu Uusitalo,
hannu.uusitalo@tuni.fi

järjestöjohtaja Sari Kokko, sari.kokko@nakovammaistenliitto.fi

Näkövammaisten liitto ry

Jukka Tahvanainen

Sari Kokko

toimitusjohtaja

järjestöjohtaja

Kokko Sari
Näkövammaisten liitto ry